

Sajtóközlemény

Az idei év utolsó hónapjaiban a **nemzetközi gazdasági kilátások** kevésbé kedvezőek és jóval nagyobb bizonytalanságot rejtenek, mint akár csak néhány hónappal korábban. A növekedési kockázatok fokozódnak: a pénzpiacok volatilitása nem csökken, a bizalom megingását jelzi, hogy a bankközi kereskedelem lecsökkent, a rövidlejáratú kamatok pedig elindultak felfelé. Mindez a jegybankokat rendkívül óvatos kamatpolitikára kényszeríti. Az euró dollárárfolyama decemberben már 1,46 USD/EUR szinten mozgott, és éves átlagban is 1,37-1,38 USD/EUR körüli árfolyam várható, amely jövőre jó eséllyel valamelyest magasabb is lehet.

Az **amerikai gazdasági növekedés** az idén 2% körülire lassult, és jövőre is nagyjából ezen a szinten marad. Még mindig nem lehet pontosan megítélni, hogy az amerikai gazdaságot mennyire rázta meg a hitelpiaci válság, és ennek milyen világgazdasági következményei lesznek. **Európában** is egyértelmű jelei látszanak a lassulásnak: az idei 2,7%-os növekedés jövőre 2,1%-ra mérséklődik. Ugyanakkor a dinamikus fellendülés töretlen marad **Kínában**, ahol a gazdaság lehűtésére irányuló kísérletek nem jártak sikerrel: 2007-ben a kínai növekedés 11% fölött várható, s jövőre sem lesz sokkal alacsonyabb. A 7% körüli **orosz gazdasági növekedés** továbbra is elsősorban az olaj- és gázexportra támaszkodik. A világgazdasági növekedés lassulásával párhuzamosan a világkereskedelem növekedése mintegy 6-6,5%-ra mérséklődhet.

Az **olajár emelkedése** tovább folytatódott, és az idei hordónkénti mintegy 73 dolláros éves átlagár jövőre akár 80 dollárra is emelkedhet. Az olajár és az élelmiszerárak emelkedése egyre erőteljesebb nyomokat hagy a **fogyasztói árak** alakulásán: az USA-ban 3% körüli, az Európai unióban ennél valamelyest mérsékeltebb, de így is 2% vagy afeletti áremelkedés várható. Kínában és Oroszországban ennél jóval magasabb szinten: 4, illetve 10% körül mozog az inflációs ráta.

A 2006-ban és 2007 első felében megfigyelt rekordok után határozottan lassul, de még mindig erőteljes a növekedés az **új EU-tagországokban**: az idei 5,9% után 2008-ban átlagosan 5,3%-ot várunk. A kiegyensúlyozott szerkezetű növekedést mutató visegrádi országokban és Szlovéniában kisebb, a zömmel a magánfogyasztás fenntarthatatlan expanziójára támaszkodó balti országokban nagyobb lesz a növekedés lassulása. Ezzel párhuzamosan megugrik az infláció is, mégpedig lényegesen nagyobb mértékben, mint a nyugat-európai országokban. Különösen az alacsonyabb árszintű balkáni országokban és a Baltikumban fokozódik az inflációs nyomás, és a jövőre is 5-10% között várható fogyasztói árindexek nyilvánvalóan késleltetik az euró bevezetését ezekben az országokban. A javuló munkapiaci trendek folytatódnak, de a foglalkoztatás növekedése és a munkanélküliség csökkenése is érzékelhetően lassul, miközben egyre több helyen jelentkeznek hiányok a képzett munka kínálatában. Ezzel együtt a 2006-ban az új EU-tagországok átlagában még közel 10%-os munkanélküliségi ráta jövőre várhatóan 7,3%-ra mérséklődik.

A **magyar gazdaságban** 2007-ben a kiigazítási programnak mind a kedvező, mind a kedvezőtlen gazdasági hatásai meghaladják a várakozásokat. Az államháztartás hiánya gyorsabban csökken az egyébként is ambiciózus előirányzatnál: a Konvergencia Programban tervezett 6,8%-kal szemben a deficit a GDP 6,2-6,3%-a körül fog alakulni.

Ugyanakkor a *növekedési áldozat* is nagyobbnak bizonyul a vártnál: noha az utolsó negyedév adatai még nem ismertek, az első háromnegyed évi adatok alapján a gazdasági növekedés üteme 2007-ben már aligha haladhatja meg az 1,7%-ot, legnagyobb valószínűsége az 1,5 körüli éves növekedési ütemnek van.

Hasonlóképpen meghaladja a várakozásokat a másik kedvezőtlen mellékhatás, az *infláció* mértéke is. Noha előre látható volt, hogy az állami intézkedések (ÁFA-emelés, a szabályozott árak erőteljes növelése) hatására az infláció ismét meglódul, az árindex egyéb, előre nem kalkulálható okok miatt legalább 1-1,5 százalékponttal magasabb lesz 2007-ben (8%), mint azt az év elején – megalapozottan – várni lehetett.

A vártnál kisebb *államháztartási* hiány az előrejelzettnél magasabb *bevételeknek* köszönhető. A bevételek tervezett meghaladó növekedése a kiadásoknak a tervezett meghaladó növelésére serkentette a kormányt. Különösen az év vége felé, a gazdaságpolitika szinte minden területen szakított az év eleji takarékos gazdálkodással: az év egészében a kiadások várhatóan kb. 350 milliárd forinttal fogják meghaladni a tervezettet.

A kiigazítás fő vesztesei - a közösségi szolgáltató ágazatok mellett - azok az ágazatok, amelyek értékesítése jelentős mértékben irányul a hazai piacra: ezek kibocsátását a zsugorodó belföldi (állami és magán-) kereslet jelentősen korlátozta. A legnagyobb vesztes kétségtelenül az építőipar, amely az elmúlt években jelentős kapacitást épített ki, jórészt az állami infrastrukturális beruházások bázisán.

A GDP *felhasználási* oldalán a *magánfogyasztás* csökkenésére a reálkeresetek visszaesése miatt számítani lehetett. Negatív meglepetést a beruházások stagnálása okozott: a magánberuházások – a várakozásoknak megfelelően – emelkedtek valamelyest, de messze nem olyan mértékben, hogy kompenzálni tudták volna az állami beruházások zuhanásának negatív következményeit. Az a tény tehát, hogy 2007-ben Magyarországon egyáltalán nő a gazdaság szinte kizárólag a külföldi felvevőpiac bővülésének köszönhető. A magyar gazdaság sikerterülete a feldolgozóipar, amely 2007-ben is mintegy 8%-kal növekszik, a magyar export pedig 15% körüli ütemben bővül. A külső pénzügyi helyzet így annak ellenére javul, hogy a szolgáltatáskereskedelmi mérleg a vártnál rosszabb lesz

2008-ban még nem várható a gazdaság számottevő élénkülése. Az idén érvényesülő negatív tendenciák alapján véve jövőre is jellemzőek lesznek, legfeljebb némi szerkezeti átalakulás jelezhető előre. Lényegében csak a bázishatás miatt várható, hogy a gazdaság az idei 1,5%-os növekedés után 2,5%-kal, azaz 1 százalékponttal gyorsabban emelkedik.

	2006	Előrejelzés					
		2007-re				2008-ra	
		2007.ápr.	2007.júl.	2007.okt.	2007.dec.	2007.okt.	2007.dec.
GDP összesen	3,9	2,8	2,7	2,0	1,5	3,2	2,5
Belföldi felhasználás	0,5	-0,4	-0,4	-1,0	-0,5	0,7	0,5
Magánfogyasztás	1,2	-0,5	-0,6	-1,2	-1,8	0,3	0,0
Közösségi fogyasztás	-5,5	-7,0	-7,0	-7,0	-5,0	-5,0	-4,0
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-1,8	2,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0
Export	18,0	13,5	14,0	14,0	16,0	11,0	11,0
Import	12,6	9,5	10,0	10,2	13,5	8,5	9,0
Ipari termelés	10,1	9,0	8,5	8,5	8,5	7,0	7,0
Fogyasztói árindex	3,9	6,8	7,5	7,7	8,0	4,5	5,2
Munkanélküliségi ráta (ILO %)	7,5	7,8	7,5	7,5	7,3	7,5	7,6
Nettó reálkeresetek, évkezdettől	3,5	-3,2	-3,8	-4,0	-4,2	0,5	0,5
Megtakarítási ráta	2,9	2,9	2,5	2,0	1,9	2,3	2,0
Külkereskedelmi mérleg, Mrd €	-2,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Folyó fizetési mérleg, Mrd €	-4,5	-4,1	-4,1	-4,1	-4,1	-3,9	-3,9
a GDP %-ában	-5,0	-4,0	-3,9	-4,2	3,5	-3,6	-3,6

Lezárva: 2007. december 13.